

Ýoel kitaby we Laodikýä degişli Ýedinji Gün Adventist Ybadathanasy - Otuz Dördünji Bölüm

Jeff Pippenger

2026-01-27

Otuz dördünji san

Çölde bir sesiň bolmagy üçin, ilki bilen çölün bolmagy gerekdir. 2023-nji ýylyň iýul aýynda, Ýahudanyň taýpasynyň Arslanynyň Ylham kitabyňyň birinji babynda beýan edilişi ýaly, Özüniň Öz hakyndaky aýanlygyny şol wagt açyp başlandygyny mälim edýän bir ses ýaňlanyp başlady. 2020-nji ýylyň şenbe güni, 18-nji iýulyndaky lapykeçlik, Ylham kitabyňyň on birinji babyndaky üç ýarym günün başlangyjy boldy we bu döwür 2023-nji ýylyň şenbe güni, 30-njy dekabrynda tamamlandy. Şol şenbe güni, 2020-nji ýylyň iýul aýyndan bäri ilkinji gezek, Future for America Zoom duşuşygynda köpçülige ýüzlenip çykyş etdi.

Şol pursatdan başlap, Isa Mesihniň Ylhamy kem-kemden açylyp geldi. Bu, ilki bilen “hakykat” sözünüň ylhamy bilen başlady; soňra bolsa onuň ýewreý elipbiýiniň birinji, on üçünji we ýigrimi ikinji harplary tarapyndan görkezilen üç ädimli bir gurluşy aňladýandygy görüldi; şol harplar bir ýere getirilende “hakykat” sözünü emele getirýär. “Hakykat” sözünüň gurluşynda şekillendirilen bu üç ädim, täze bir çarçuwa ýerleşdirilen köne bir hakykatdy.

Köp ýyllaryň dowamynda biz howlynyň, mukaddes ýeriň we İn Mukaddes Ýeriň üç ädiminiň, Mukaddes Ruhun üç işine laýyk gelýändigini görkezýäris: Ol howlyda günäni paş edýär, mukaddes ýerde dogrulygy aýan edýär we İn Mukaddes Ýerde höküm edýär. Biz bu üç ädimiň Hudaýyň Sözüniň ähli dowamynda ýüze çykýandygyny kesgitledik, emma 2023-nji ýyla çenli bu düşüňjeleriň ählisi “hakykat” diýen gurluş bilen ulaldyldy. Köne bir hakykaty alyp, ony hakykatyň täze bir gurluşynda ýerleşdirmek, Mesihniň Öz Sözüni tapgyrlyýan açyp barşynda edýän zadydyr. 2023-nji ýylda tamamlanan “çöl”, pygamberlik taýdan, pygamberligiň möhri açylýan “ahyryň wagtyňy” aňladýar. Ol pygamberlik bolsa “Hakykat” bolan Isa Mesihniň aýan edilmegidir.

“Halasgäriň döwründe ýehudiler hakykatyň gymmatly göwherlerini döp-dessur we rowaýat harabasynyň astynda şeýle bir örtüp goýupdylar welin, dogry bilen ýalňyşy tapawutlandyrmak mümkin däl. Halasgär döp-dessurdan dörän yrymlary we uzak wagtlap saklanyp gelnen ýalňyşlary arassalap aýyrmak, hem-de Hudaýyň Sözüniň göwherlerini hakykatyň çarçuwasyna ýerleşdirmek üçin geldi. Eger Halasgär häzir ýehudilere gelşi ýaly biziň ýanymyza-da gelse, näme ederdi? Ol döp-dessur we dessurlaryň harabasyny arassalap aýyrmak üçin şoňa meňzeş işi etmeli bolardy. Ýehudiler Ol bu işi edende örän biynjalyk boldular. Olar Hudaýyň başdaky hakykatyny gözden düşürärdiler, emma Mesih ony ýene-de göz önüne getirdi. Hudaýyň gymmatly hakykatlaryny yrymdan we ýalňyşdan azat etmek biziň işimizdir. Hoş Habarda bize nähili beýik bir iş ynanylypdyr!” Review and Herald, June 4, 1889.

Bu, “Taňrynyň gymmatly hakykatlaryny yrymlardan we ýalňyşlykdan azat etmek” we “Taňrynyň Sözüniň gymmatbaha daşlaryny hakykatyň çarçuwasyna ýerleşdirmek” baradaky işimizdir.

2023-nji ýylda Reb, “hakykat” sözi arkaly aňladylýan gurluşda, hakykatyň çarçuwasyny tanatdy. Şol çarçuwa Taňrynyň “başlangyçdaky” hakykatlaryny göz önüne getirýär.

Ýalňyşlygyň tozany we harabalygy hakykatyň gymmat bahaly göwherlerini gömüpdir, emma Rebbiň işgärleri bu hazynalary ýüze çykaryp bilerler, şonda münlerçe adam olara şatlyk we haýranlyk bilen sereder. Hudaýyň perişdeleri pesgöwünli işgäriň ýanynda bolup, oňa merhemet we ylahy nurlanma bererler, hem-de münlerçe adam Dawut bilen bile şeýle dogma etmäge ugrukdyrylar: “Gözlerimi aç, goý, Seniň kanunyňdan täsin zatlary göreýin.” Asyrlaryň dowamynda görülmedik we ähmiýet berilmedik hakykatlar, Hudaýyň mukaddes Sözüniň nurlanan sahypalaryndan alawlap parlar. Hakykaty eşidip, ony ret eden we onuň üstünden depelän ybadathanalar, adatça, has-da erbetlik ederler; emma “akyldarlar,” ýagny dogruçyl bolanlar, düşünerler. Kitap açyldy, we Hudaýyň sözleri Onuň islegini bilmek isleýänleriň ýüreklerine ýetýär. Üçünji perişdä goşulýan gökden gelen perişdäniň güýçli nidasynda, dünýäni asyrlaryň dowamynda basyp alan bihuşlukdan münlerçe adam oýanar we hakykatyň gözelligini hem gymmatyny görer. Review and Herald, 1885-nji ýylyň 15-nji dekabry.

“Rebbiň işçileri” bolan, “parasatly” we “dogruçyl” bolanlar “düşünerler” we “hazynalary ýüze çykararlar, şonda münlerçe adam olara şatlyk we haýranlyk bilen sereder.” Gynansak-da, Laodikeýa Adventizmi üçin üçünji perişdäniň güýçli seslenişinde öz bihuşlugyndan oýanýanlar hut olar däl, çünki bu Ýekşenbe kanunydyr, we Adventizmiň oýanmagy üçin bu örän giçdir. On birinji sagadyň işçileri golaýda geljek Ýekşenbe kanunynda “üçünji perişdä goşulýan perişdäniň güýçli seslenişinde” öz “bihuşlugyndan” oýanýarlar. 2024-nji ýyldan bäri “asyrlar boýy görünmedik we ähmiýet berilmedik hakykatlar” “Hudaýyň mukaddes sözüniň nurlanan sahypalaryndan” lowlap çykýar.

Işaya 22:22-de Eliakime bir açar berilýär, Matta 16-da bolsa Patyşalygyň açarlary Petrusa berilýär.

Dawudyň öýüniň açaryny onuň egnine goýaryn; ol açar, hiç kim ýapyp bilmez; ol ýapar, hiç kim açyp bilmez. Işaya 22:22.

“Açar” Filadelfiýa berilýär, çünki Mukaddes Ýazgylarda açyp ýapmagyň açary barada agzalýan ýeke-täk beýleki ýer şoldur.

Filadelfiadaky ýygnagyň perişdesine ýaz: Mukaddes bolan, Hakyky bolan, Dawudyň açaryny eýeleýän, açanda hiç kim ýapyp bilmeýän, ýapanda hem hiç kim açyp bilmeýän Şol şeýle diýýär: Seniň işlerini bilýärim; ine, önünde açyk gapy goýdum, ony hiç kim ýapyp bilmez; sebäbi seniň güýjüň az bolsa-da, Meniň sözümi sakladyň we Meniň adymy inkär etmediň. Ylham 3:7, 8.

Soňky gezek ownuk-uşak jedelleşýän ýewreýler bilen bolan gatnaşygynda, Mesih ýewreýleriň jogap berip bilmejek bir soragyny orta atdy.

Fariseýler bir ýere ýygnananlarynda, Isa olardan sorady: «Mesih hakda näme pikir edýärsiňiz? Ol kimiň ogludyr?» Olar Oňa: «Dawudyň Ogludyr» diýdiler. Ol bolsa olara şeýle diýdi: «Onda nädip Dawut Ruh arkaly Ony Reb diýip atlandyryr we şeýle diýýär: “Reb meniň Rebbime diýdi: Men duşmanlaryňy aýaklaryň astyna salýançam, meniň sag tarapymda otur”? Şeýle bolsa, eger Dawut Oňa Reb diýýän bolsa, Ol nädip onuň ogly bolýar?»

Hiç kimse Oña bir söz bilen jogap berip bilmedi; şol günden soň hem hiç kim Oña indi sorag bermäge het edip bilmedi. Matta 22:41–46.

Ýahudiler Dawut bilen Mesihni arasyndaky pygamberlik gatnaşyklaryna düşünmäge ukypsyzdylar, çünki olaryň hat üstüne hat diýen Mukaddes Ýazgy diline düşünmek üçin zerur pygamberlik açarlary ýokdy. Mesih ýahudiler bilen bolan gatnaşyklaryny olaryň körlüginin hakykat sözünü dogry paýramaga ukypsyzlyklaryna esaslanýandygyny görkezmek bilen tamamlady. Ol şeýle kesgitledi: eger Musa düşünen bolsadyňyz, Mesih hem düşünerdiňiz; emma olar goldaýandyklaryny we goraýandyklaryny öňe sürýän Mukaddes Ýazgylaryna düşünmeýärdiler.

“Dawudyň öýüniň” “açary” Filadelfiýa ýygnagy bolan Milleritlere berildi. “Açar” açylan we ýapylan gapylar arkaly şekillendirilen özgertme hereketi bolupdy. 1798-nji ýyldan 1863-nji ýyla çenli Millerit hereketi, bir hereketden ýygnaga öwrülýärkä, Filadelfiýanyň tejribesinden Laodikeýanyň tejribesine geçdi. 1844-nji ýylyň 19-njy aprelinde bir gapy açyldy we bir gapy ýapyldy; edil sonun ýaly, 1844-nji ýylyň 22-nji oktýabrynda hem bir gapy açyldy we bir gapy ýapyldy; şeýle hem 1863-nji ýylda bir gapy açyldy we bir gapy ýapyldy.

Elýakymyň açary bardy, emma Petrusa “açarlar” berildi. Ýekelikdäki açar 1844-nji ýylyň ýapyk gapysydy.

“Mukaddes ýer baradaky tema 1844-nji ýylyň lapykeçliginiň syrny açan açar boldy. Ol bir-biri bilen baglanyşykly we sazlaşykly hakykatyň doly ulgamyny göz önüne getirdi; bu bolsa Hudaýyň eliniň beýik adwent hereketine ýolbaşçylyk edendigini görkezdi hem-de Onuň halkynyň ornuny we işini aýan etmek bilen häzirki borjy ýüze çykardy.” The Great Controversy, 423.

Mukaddes ýer baradaky tema 1844-nji ýylyň ýapyk gapysyny açan açar boldy, emma Patyşalygyň açarlary hem Petere berildi.

Isa oňa jogap berip, oňa diýdi: «Bagtyýarsyň sen, Şimun Barýuna, çünki muni saňa et bilen gan aýan etmedi, eýsem göklerdeki Atam aýan etdi. Men hem saňa diýýärim: sen Petrusyň, we Men Öz ýygnagymy şu gaýanyň üstünde bina ederin; dowzahyň derwezeleri oňa garşy üstün çykamaz. Men saňa Gökleriň Patyşalygynyň açarlaryny bereýin; ýer ýüzünde näme baglasaň, gökde baglanan bolar; we ýer ýüzünde näme boşatsaň, gökde boşadylan bolar». Matta 16:17–19.

Setir üstüne setir, Petrus arkaly wekilçilik edilýän, ähtiň soňky gelni bolan Filadelfiýa, Dawudyň öýüniň açaryny, şeýle hem asman patyşalygynyň açarlaryny alýar. Dawudyň öýüniň açary Isanyň fariseýler bilen baglanyşykly bolan in soňky meselesidir.

Perişdeler bir ýere ýygnananlarynda, Isa olardan sorady: «Mesih barada näme pikir edýärsiňiz? Ol kimiň ogludyr?» Olar Oña: «Dawudyň Ogludyr» diýdiler. Ol hem olara diýdi: «Onda nähili bolýar, Dawut Ruh arkaly Ony Reb diýip atlandyrýar we şeýle diýýär: “Reb meniň Rebbime diýdi: Men duşmanlaryňyň aýaklaryň astyna salýançam, sag elimde otur”? Eger Dawut Ony Reb diýip atlandyrýan bolsa, onda Ol nähili onuň ogly bolýar?»

Hiç kimse Oña bir söz bilen jogap berip bilmedi; şol günden soňra hem hiç kim Oña indi sorag bermäge het edip bilmedi. Matta 22:41–46.

Dawut we onuň Rebbi baradaky tema takyklykda Petrusyň Pentikost gününde üçünji sagatda ýokarky otagda başlan ýeridir. Fariseýler bilen Mesihiniň arasyndaky gatnaşygyň gapysyny ýapan tema, Petrusyň Pentikostda ýokarky otagyň gapysyny açmak üçin ulanan açarydyr.

Çünki Dawut göklere çykmady; emma özi şeýle diýýär: Reb meniň Rebbime diýdi: “Men duşmanlaryňy seniň aýak astyň edýänçäm, sag tarapymda otur.” Şeýlelik bilen, bütin Ysraýyl öýi berk bilsin: siziň haça çüýlän şol Isany Hudaý hem Reb, hem-de Mesih etdi.

Muny eşidenlerinden soň, ýüreklerine çuňňur täsir etdi we Petrus bilen beýleki resullara: «Eý, erkek doganlar, biz näme etmeli?» diýdiler.

Şondan soň Petrus olara şeýle diýdi: «Toba ediň, günäleriňiziň bagyşlanmagy üçin her biriňiz Isa Mesihiniň ady bilen çokundyrylsyn; şonda siz Mukaddes Ruhanyň peşgeşini alarsyňyz. Çünki wada size, siziň çagalaryňyza we uzakdaky hemmelere-de, ýagny Hudaýymyz Reb kimleri çagyrsa, şolarň hemmesine degişlidir». Şeýle hem ol başga-da köp sözler bilen şaýatlyk edip, olary nesihatlap: «Özüňizi bu azgyn nesilden halas ediň» diýdi. Şonda onuň sözünü begenç bilen kabul edenler çokundyryldy; şol gün olaryň sanyna takmynan üç müň jan goşuldy. Resullaryň işleri 2:34–41.

Petr baglamak ýa-da boşatmak üçin açarlara eýedi, ol muny edeninde bolsa, asman Petriň hereketi bilen ylalaşykda bolýardy. Petr Hudaýlygyň we ynsanlygyň Hudaýyň Sözünüň hakykatlaryny möhürden açmak üçin bilelikde işlemegini aňladýar. Şol hakykatlar möhürden açylanda, olar bilim hökmünde şekillendirilýär.

Mesihiniň döwründe bilim açary, ony Köne Ähtiň Mukaddes Ýazgylaryndaky hikmet hazynasynyň öýüni açmak üçin saklamaly bolanlar tarapyndan alnyp goýberilipdi. Ruhanylar we mugallymlar asmandan Patyşalygynyň gapysyny garyplaryň hem-de jebir-jepalyların önünde diýen ýaly ýapyp, olary heläk bolmaga taşlapdylar. Mesih Öz wagyzlarynda, olaryň akyllaryny bulaşdyrmazlyk üçin, köp zady birden olaryň önüne getirmedi. Her bir nokady aýdyň we takyk etdi. Pygamberliklerde öňden bäre bilinýän hem-de tanyş bolan hakykatlaryň gaýtalanmagyny, eger olar pikirleri ornaşdyrmak maksadyna hyzmat edýän bolsa, äsgermezlik etmedi.

Mesih ähli gadymy hakykat gymmatbaha daşlarynyň başlangyç goýujysydy. Duşmanyň işi arkaly bu hakykatlar öz yerinden süýşürilipdi. Olar özleriniň hakyky ornundan üzňeleşdirilip, ýalňyşlygyň çarçuwasyna ýerleşdirilipdi. Mesihiniň işi bu gymmatbaha daşlary gaýtadan sazlamak we hakykatyň çarçuwasynda berkarar etmekdi. Dünýäni patalamak üçin Özi tarapyndan berlen hakykatyň ýörelgeleri Şeýtanyň täsiri bilen gömülipdi we edil ýok bolup giden ýalydy. Mesih olary ýalňyşlygyň harabalaryndan halas etdi, olara täze, janly güýç berdi we olaryň gymmatbaha şaý-sepler ýaly nur saçmagyny hem-de ebedilik berk durmagyny buýurdy.

“Mesihiniň Özi bu gadymy hakykatlaryň islendik birini iň kiçijik bölejigini hem karz almazdan ulanyp bilýärdi, çünki olaryň ählisini dörediji Ol Özüdi. Ol olary her bir nesliň aňyna we

pikirlerine ýerleşdiripdi, hem-de dünýämyza gelende, öli ýagdaýa düşen hakykatlary täzedan tertibe saldy we janlandyrdy, geljekki nesilleriň bähbidi üçin olary has-da täsirli etdi. Hakykatlary galyndylaryň arasyndan halas etmäge we olary asyl täzeliginden hem gudratyndan-da artyk derejede täzedan dünýä bermäge güýji bolan hut Isa Mesihdi.” Manuscript Releases, 13-nji tom, 240, 241.

Petryň açarlary baglamaga we çözmäge niýetlenipdi, we Petrus soňky mesihi gelni, ýagny ýüz kyrk dört münüň aňladýar. Ýüz kyrk dört münüň şaýatlygynda görkezilen Petryň baglaýjy habary möhürlemekdir. Ýüz kyrk dört münüň şaýatlygyndaky Petryň çözüji habary üçünji waýyň Yslamydyr.

“Şondan soň men üçünji perişdäni gördüm. Maňa ýoldaşlyk edýän perişde şeýle diýdi: ‘Onuň işi haýbatlydyr. Onuň wezipesi elhençdir. Ol bugdaýy haşal otlardan saýlap aýyrmaly hem-de bugdaýy asman harmany üçin möhürlemeli ýa-da daňyp berkitmeli bolan perişdedir. Bu zatlar бүтін аňы, бүтін үнсүни өзүне çekmelidir.’” Early Writings, 119.

Daňylan bugdaý Pentikost gününüň ilkinji miwe bugdaý hödürlemesi arkaly şekillendirilýär; ol, silkinme hödürlemesi hökmünde, ýüz kyrk dört münüň baýdagynyň ýokary galdyrylmagyny aňladar. Hudaýyň halkynyň möhürlenmegi Petrusyň içerki habarydyr; bu bolsa 9/11-den başlap kem-kemden goýberilýän üçünji hasratyň Yslam taryhynyň dowamynda bolup geçýär.

Şondan soň men ýeriň dört çüňkünde duran dört perişdäni gördüm; olar ýeriň dört şemalini tutup durdylar, şemal ne ýere, ne deňze, ne-de hiç bir agaç üstüne öwürmesin diýip. Şeýle hem men gündogardan çykyp gelýän başga bir perişdäni gördüm; onuň elinde diri Hudaýyň möhüri bardy. Ol ýere we deňze zyýan ýetirmäge ygtyýar berlen şol dört perişdä gaty uly ses bilen şeýle diýip gygyrdy: «Hudaýymyzyň hyzmatkärleriniň maňlaýlaryna möhür basýança, ne ýere, ne deňze, ne-de agaçlara zyýan ýetiriň». Ylham 7:1–3.

Hudaýyň halkynyň möhürleniş döwründe saklanyp duran şol dört ýel 11-nji sentýabrda goýberildi, soňra bolsa kiçi Jorj Buş tarapyndan gaýtadan saklandy. Petrusyň daşky habary Yslamydyr, Yslam möhürleniş döwriň içinden geçýän daşky habar bolsa, onuň boşadylmagy hem-de saklanylmagy hem şol habar bilen baglanyşyklydyr. Petrusyň adamlygy Ylahylyk bilen baglydyr, çünki oňa berlen açarlar asman bilen ýeriň arasyndaky ylalaşygy aňladýar.

Bu barlagy indiki makalada dowam etdireris.

Duşmanyň garaňkylygy dogma etmegi äsgermezlik edýänleri gurşap alýar. Duşmanyň pyşyrdap aýdýan synaglary olary günä çekýär; we bularyň hemmesi, Hudaýyň olara dogma etmegiň ylahy bellenişinde beren artykmaçlyklaryndan peýdalanmaýandyklary üçindir. Näme üçin Hudaýyň ogullary we gyzlary dogma etmäge höwessiz bolsunlar? Çünki dogma — imanyň elindäki açardyr; şol açar bilen asmanyň hazyna ammary açylýar, ol ýerde Gudratygüýçlülügiň çäksiz baýlyklary jemlenip goýlandyr. Üznüksiz dogma we yhlasly hüşgärlik bolmasa, biziň biparhlyga düşmek we dogry ýoldan sowulmak howpumyz bar. Garşydaş merhemet tagtyna barýan ýoly yzygiderli böwetlemäge çalyşýar, şeýdip biz yhlasly dileg we iman arkaly synaga garşy durmak üçin merhemet we güýç alman galaly.

«Hudaýyň dileglerimizi eşidip, olara jogap bermegine garaşyp bilmegimiz üçin käbir şertler bar. Bularyň ilkinjileriniň biri, biz Ondan gelýän kömegiň zerurdygyny çuňňur duýmalydyrys. Ol şeýle wada berdi: “Men teňnä suw guýaryn, gurak ýere sil indererin.” Işaya 44:3. Dogrulyga açlyk we teňnelik çekýänler, Hudaýa ymtylýanlar, hökman doýuryljakdyklaryna ynamly bolup bilerler. Ýürek Mukaddes Ruhanyň täsirine açyk bolmalydyr; ýogsam, Hudaýyň berekedi kabul edilip bilinmez.»

Biziň beýik mätäçligimiziň özi bir delildir we biziň adymyzdan in täsirli görnüşde ýalbaryr. Emma Rebden bu zatlary biziň üçin etmegini diläp soramaly. Ol şeýle diýýär: “Dilegiň, size berler.” We: “Öz Ogluny hem aýamadyk, eýsem Ony hemmämiz üçin teslim eden, Ony bilen birlikde bize ähli zatlary mugt nädip bermesin?” Matta 7:7; Rimliler 8:32.

“Eger ýüreklerimizde günäni saklasak, eger bilkastlaýyn belli bolan haýsydyr bir günä ýapyşyp ýörsek, Reb bizi eşitmez; emma toba eden, ýüregi ezilen janyň dogasy hemişe kabul edilýär. Belli bolan ähli nädogrulyklar düzedilende, Hudaýyň biziň dileglerimize jogap berjekdigine ynanyp bileris. Öz mynasyplygymyz hiç wagt bizi Hudaýyň mähirine mynasyp edip görkezmez; bizi halas etjek bolan Isanyň mynasyplygydyr, bizi arassalajak bolan Onuň ganydyr; muňa garamazdan, kabul edilmegiň şertlerine boýun bolup, ýerine ýetirmekde biziň hem etmeli işimiz bardyr.

Üstün gelýän doganyň ýene bir elementi imandyr. “Hudaýa gelýän adam Onuň bardygyna we Ony yhlas bilen agtarýanlara sylag berýändigine ynanmalydyr.” Ýewreýler 11:6. Isa Öz şägirtlerine şeýle diýdi: “Doga edeniňizde, näme dileseňiz, ony alandygyňyza ynanyň, şonda ol size berler.” Mark 11:24. Biz Onuň sözünü hakykat hökmünde kabul edýärismi?” Mesihe Ädimler, 94–96.

“Bu ýerde özlerni Hudaýyň hyzmatkärleri diýip yglan edýän, Onuň habaryny göterýän we öz bahalarynda beýgeldilen ýaş erkekler üçin bir sapak bardyr. Olar öz başdan geçirenlerinde Ylýasda bolşy ýaly üýtgeşik hiç zady yzarlap bilmeýärler, emma muňa garamazdan, özlerni pes görünýän borçlary ýerine ýetirmekden özlerni ýokary hasap edýärler. Olar zerur hyzmaty etmek üçin öz ruhany mertebelerinden aşak düşmezler, sebäbi hyzmatkäriň işini edýäris öýdüp gorkýarlar. Şeýleleriň hemmesi Ylýasyň nusgasyndan öwrenmelidir. Onuň sözi asmanyň hazynalaryny, ýagny çygy we ýagyşy, ýer ýüzünden üç ýyl lapykeç edip gulplady. Diňe onuň sözi asmanyň gapysyny açyp, ýagyş ýagdyryjy bulutlary getirmegiň açary boldy. Ol şanyň we Ysraýylyň münlerçesiniň önünde sada dilegini hödürän mahaly Hudaý tarapyndan hormatlanylady; şol dilege jogap hökmünde asmandan ot lowlap inip, gurbanlyk sypasynyň üstündäki odu tutaşdyrdy. Onuň eli Bagalyň sekiz yüz elli ruhanysyny öldürmek bilen Hudaýyň hökümünü ýerine ýetirdi; muňa garamazdan, şol günün ýadaw etdiriji zähmetinden we in aýdyň ýeňşinden soň, asmandan bulutlary, ýagyşy we oty getirip bilýän şol adam, ýüzüne göni onuň günäleri we jenaýatlary sebäpli käýemekden gorkmadyk hökümdaryna hyzmat etmek üçin, garaňkylykda, şemalda we ýagyşda Ahabyň arabasynyň önünde ylgap, hyzmatkäriň hyzmatyny ýerine ýetirmäge taýýardy. Patyşa derwezelerden içeri geçdi. Ylýas donuna oranyp, ýalaňaç ýeriň üstünde ýatdy.” Testimonies, volume 3, 287.